

Tematy na wewnętrzną część egzaminu maturalnego z języka polskiego - rok szkolny 2013/2014.	
Nr	LITERATURA
1.	Sposoby kreowania świata w wierszach poetów współczesnych. Rozwiń temat, analizując wybrane utwory.
2.	Omów twórczość poety (pisarza) – reprezentanta twojej „małej ojczyzny”.
3.	Sąd o Polakach w literaturze różnych epok. Omów temat na przykładach wybranych utworów.
4.	Różne obrazy Rosji w polskiej literaturze okresu zaborów. Omów temat, analizując wybrane utwory.
5.	Różne metody walki z zaborcą przedstawione w literaturze XIX wieku. Omów je, analizując wybrane utwory.
6.	Omów na wybranych przykładach różne sposoby kreowania świata przedstawionego w literaturze XX wieku.
7.	Różne sposoby wykorzystania tradycji romantycznej w literaturze następnych epok. Omów temat na przykładach wybranych utworów.
8.	Sposoby ujęcia etosu rycerskiego w tekstach literackich różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
9.	Socrealizm jako sposób prezentowania rzeczywistości w literaturze lat pięćdziesiątych. Omów na wybranych przykładach.
10.	Stylistyka poezji dworskiej polskiego baroku. Scharakteryzuj ją, analizując wybrane utwory.
11.	Manifest literacki jako odzwierciedlenie tendencji epoki i jej nastrojów. Przeanalizuj manifesty twórców wybranej epoki.
12.	Rola i zadania poety w czasach współczesnych. Omów problem, odwołując się do utworów wybranego poety.
13.	Różne odmiany reportażu literackiego. Omów tematykę, sposób ukształtowania tekstu i funkcje wybranych utworów.
14.	Romantyczne i pozytywistyczne kryteria oceny człowieka. Na podstawie wybranych utworów literackich omów podobieństwa i różnice pomiędzy nimi.
15.	Antyczny wzorzec bajki a jego kontynuacja w polskiej tradycji literackiej. Przedstaw na wybranych przykładach ewolucję gatunku.
16.	Prawda historyczna a literackie interpretacje historii. Omów temat na podstawie wybranych utworów.
17.	Kolęda polska (od Karpińskiego po czasy współczesne). Na podstawie analizy wybranych utworów przedstaw ewolucję gatunku.
18.	Poezja jako wyraz refleksji egzystencjalnej człowieka. Przedstaw interpretacje wybranych utworów w kontekście filozoficznym.
19.	Przedstaw fascynację codziennością w poezji współczesnej, analizując wybrane utwory.
20.	Krajobraz tatrzański i różne sposoby jego kreowania w wierszach polskich poetów modernistów. Omów zagadnienie, analizując wybrane utwory.
21.	Piękne i modne kobiety w literaturze. Omów temat na podstawie wybranych utworów z różnych epok.
22.	Odwołując się do wybranych utworów z literatury romantyzmu, przedstaw koncepcję poety i poezji zrodzoną w tej epoce.
23.	Biografia pisarza jako klucz do odczytania jego twórczości. Omów zagadnienie na wybranym przykładzie.
24.	Ludowość i ludomania. Omów różne sposoby nawiązywania do folkloru i życia ludu w twórczości literackiej.
25.	Wpływ sytuacji materialnej na wybory życiowe bohaterów literackich. Omów temat na podstawie wybranych utworów z literatury polskiej i obcej.
26.	Różne typy bohaterów w literaturze współczesnej. Scharakteryzuj je na podstawie analizy wybranych utworów epickich.
27.	Starożytny model humanizmu i jego artystyczna realizacja w poezji Jana Kochanowskiego. Omów temat na wybranych przykładach.

28.	Sposoby kreowania portretów zdrajców ojczyzny w literaturze. Przedstaw je, odwołując się do wybranych utworów.
29.	Różne wizje przyszłości zawarte w literaturze fantastycznonaukowej. Przedstaw je, analizując wybrane powieści.
30.	Różne obrazy miast przedstawione w literaturze XX wieku. Odwołując się do wybranych utworów, omów sposoby ich kreowania.
31.	Mechanizmy i skutki działania systemu totalitarnego ukazane w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
32.	Literackie reinterpretacje mitów antycznych. Scharakteryzuj sposoby i cele tego literackiego zjawiska (na wybranych przykładach).
33.	Analizując wybrane utwory polskie i obce, scharakteryzuj różne odmiany awangardowego dramatu XX wieku.
34.	Analizując wybrane teksty, scharakteryzuj cele publicystyki oświeceniowej i współczesnej. Porównaj wykorzystywane w nich środki wyrazu.
35.	Polemiki, spory, prowokacje – starcia pokoleń literackich. Omów zagadnienie na przykładach wybranych utworów.
36.	Satyryczny obraz społeczeństwa polskiego w wybranych utworach literackich. Przeanalizuj różne sposoby tworzenia takiego obrazu.
37.	Różne obrazy przyrody w literaturze. Przedstaw sposoby ich kreowania i funkcje w wybranych utworach.
38.	Drzewo jako źródło inspiracji artystycznej. Omów temat na podstawie wybranych utworów literackich z różnych epok.
39.	Powstanie warszawskie w poezji i prozie. Przedstaw funkcjonowanie motywu na przykładach wybranych utworów literackich.
40.	Groteska jako metoda kreowania rzeczywistości. Przedstaw jej cechy, odwołując się do wybranych utworów z literatury XX wieku.
41.	Motto, tytuł, ostatnia scena jako klucz do interpretacji dzieła. Przedstaw na wybranych przykładach.
42.	Sposoby kreowania „kraju lat dziecińczych” w literaturze. Przedstaw temat na podstawie wybranych utworów.
43.	List źródłem wiedzy o człowieku i jego czasach. Przeanalizuj korespondencję wybranych pisarzy.
44.	Samotność bohatera romantycznego i człowieka współczesnego. Scharakteryzuj i porównaj je, odwołując się do wybranych utworów literackich romantyzmu i współczesności.
45.	Skandale i prowokacje literackie. Omów temat, odwołując się do biografii i twórczości wybranych autorów.
46.	Literackie przetworzenia mitu o Prometeuszu. Omów je, analizując wybrane utwory.
47.	Motywy tyrtejskie i ich funkcja. Omów temat na podstawie utworów z literatury romantycznej i współczesnej.
48.	Motywy franciszkańskie w literaturze. Omów ich funkcjonowanie w wybranych utworach.
49.	Analizując wybrane utwory literackie Młodej Polski, przedstaw różnorodne sposoby wykorzystania motywu zmierzchu.
50.	Pycha jako czynnik determinujący działania człowieka. Określ jej źródła i konsekwencje, analizując wybrane utwory dramatyczne.
51.	Na podstawie analizy wybranych utworów porównaj sposoby kreowania bohaterki kobiecych w literaturze romantyzmu i pozytywizmu.
52.	Motyw „carpe diem” w literaturze. Przedstaw różnorodne sposoby jego ujęcia, odwołując się do wybranych utworów.
53.	Wizje końca świata przedstawione przez proroków biblijnych i współczesnych pisarzy. Na podstawie wybranych utworów omów różnice i podobieństwa w sposobie obrazowania oraz w warstwie językowej.
54.	Motyw utopii w literaturze. Przedstaw różnorodne sposoby jego ujęcia na przykładzie wybranych utworów.
55.	Motyw rewolucji w literaturze. Omów różne sposoby jego ujęcia w wybranych utworach.

56.	Na podstawie analizy wybranych utworów porównaj wizję Boga i świata ukazaną w literaturze średniowiecza i renesansu.
57.	Sny i wizje w literaturze. Omów funkcjonowanie tych motywów w wybranych utworach.
58.	Motyw rozstania i jego funkcje w tekście literackim. Omów zagadnienie na podstawie wybranych utworów z literatury XIX i XX wieku.
59.	Funkcjonowanie motywów biblijnych w literaturze polskiej. Omów temat na przykładach wybranych utworów.
60.	Problemy moralne człowieka w sytuacjach wyboru. Przedstaw je, analizując postawy wybranych bohaterów z dwu różnych epok literackich.
61.	Różne kreacje narratora i ukształtowania narracji w epice. Przedstaw, analizując wybrane utwory.
62.	Przedstaw różne ujęcia motywu szlacheckiego dworu w wybranych utworach literackich.
63.	Literackie rodzeństwa. Przedstaw ich różne wizerunki i funkcjonowanie tego motywu w wybranych utworach.
64.	Scharakteryzuj i porównaj osobowości wybranych bohaterów literackich, będących autorami pamiętników (dzienników, listów).
65.	Motyw modlitwy w literaturze. Omów jego funkcjonowanie w wybranych utworach.
66.	Omów różne sposoby funkcjonowania motywu powrotu do domu rodzinnego w wybranych utworach.
67.	Na podstawie analizy wybranych utworów porównaj renesansową i barokową koncepcję miłości.
68.	Odwołując się do wybranych utworów pozytywizmu, przedstaw różne sposoby przekazywania prawdy historycznej w literaturze tej epoki.
69.	Funkcjonowanie motywu pór roku w literaturze polskiej. Omów temat na podstawie wybranych utworów.
70.	Motywy katastroficzne w literaturze. Omów sposoby ich ujęcia i funkcje w wybranych utworach.
71.	Motyw naprawy Rzeczypospolitej w staropolskim piśmiennictwie politycznym i literaturze pięknej. Przedstaw jego funkcjonowanie na wybranych przykładach.
72.	Portrety Sarmatów w literaturze. Omów sposoby ich kreowania na podstawie wybranych utworów.
73.	Motyw władzy w literaturze. Przedstaw sposób jego funkcjonowania w utworach literackich różnych epok.
74.	Omów funkcjonowanie motywu kariery w wybranych utworach literackich.
75.	Omów funkcjonowanie motywu młodości w wybranych utworach literackich.
76.	Omów funkcjonowanie motywu przemijania w wybranych utworach literackich.
77.	Potomni wobec romantyków. Na podstawie wybranych przykładów omów, jaką funkcję pełnią odwołania do tradycji romantycznej.
78.	Omów funkcjonowanie motywu wolności w wybranych utworach literackich.
79.	Omów funkcjonowanie motywu zdrady w wybranych utworach literackich.
80.	Wizerunki świętych w literaturze. Omów różne sposoby ich kreowania na podstawie wybranych utworów literackich.
81.	Bunt i pokora jako sposoby zachowań człowieka wobec Boga. Przedstaw je i określ ich konsekwencje dla ludzkiego istnienia, odwołując się do wybranych utworów.
82.	Dramat niespełnienia ludzkich marzeń przedstawiony w literaturze. Określ jego przyczyny i konsekwencje, analizując wybrane utwory.
83.	Ballada jako gatunek literacki. Przedstaw jej cechy i ewolucję, analizując wybrane utwory polskich pisarzy różnych epok.
84.	Od Sofoklesa do Mrożka. Przedstaw ewolucję dramatu, odwołując się do wybranych przykładów.
85.	Odwołując się do wybranych utworów literatury romantyzmu i pozytywizmu, omów przyczyny i skutki konfliktów rodzinnych w życiu bohaterów literackich.
86.	Charakter i cele odniesień do tradycji antycznej w twórczości Zbigniewa Herberta. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych wierszy poety.
87.	Modernistyczne próby przewycięzania poczucia bezsensu życia. Określ je, analizując wybrane utwory z okresu Młodej Polski.
88.	Problemy okresu dorastania człowieka. Przedstaw je, odwołując się do wybranych utworów literackich.

89.	Przestrzeń jako element świata przedstawionego w dziele literackim. Określ jej charakter i funkcje w twórczości wybranego pisarza.
90.	Przyczyny i konsekwencje przyjmowania przez człowieka różnych postaw wobec zła. Określ je, opierając się na wybranych utworach.
91.	Różne sposoby kreacji postaci historycznych w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
92.	Różne sposoby kreowania portretów ludzi szczęśliwych. Omów temat na podstawie wybranych utworów literackich.
93.	Analizując wybrane utwory liryczne, scharakteryzuj różne sposoby rozrachunku poety z własną przeszłością.
94.	Portrety idealistów w literaturze. Przeanalizuj sposoby kreowania tych postaci w wybranych utworach.
95.	Portrety inteligentów w literaturze. Odwołując się do wybranych utworów, przedstaw różne kreacje tych bohaterów.
96.	Portrety władców w literaturze. Omów różne sposoby kreowania tych postaci w wybranych utworach.
97.	Portrety mieszczan w literaturze. Omów różne sposoby kreacji tych bohaterów w wybranych utworach.
98.	Bunt jako postawa życiowa. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literatury romantycznej i współczesnej.
99.	Na podstawie analizy wybranych utworów Franciszka Karpińskiego omów założenia polskiego sentymentalizmu.
100.	Porównaj romantyczną i pozytywistyczną koncepcję patriotyzmu, odwołując się do wybranych utworów.
101.	Portret szlachcica w literaturze. Omów różne sposoby kreowania tej postaci w wybranych utworach.
102.	Istota i funkcja utworów parenetycznych literatury średniowiecza. Przedstaw problem, wykorzystując wybrane utwory.
103.	Doświadczenia bohaterów literackich związane z utratą ziemi rodzinnej. Przedstaw je, odwołując się do wybranych utworów.
104.	Witkacy jako człowiek teatru. Zaprezentuj wybrane dramaty, zwracając uwagę na ich walory sceniczne.
105.	Przedstaw funkcjonowanie motywu przeznaczenia, odwołując się do wybranych utworów literackich różnych epok.
106.	Degradacja człowieczeństwa i próby jej przezwyciężenia. Omów problem, odwołując się do wybranych utworów literackich opisujących mechanizmy działania systemu totalitarne.
Nr	ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI
1.	Inspiracje antyczne w kulturze. Omów je, analizując wybrane utwory literackie i inne dzieła sztuki.
2.	Malarstwo, rzeźba i architektura jako inspiracje dla literatury. Omów temat, analizując celowo dobrane utwory.
3.	Metody budowania nastroju w literaturze i przedstawieniu teatralnym. Zanalizuj wybrane dzieła.
4.	Dr House jako bohater popkultury. Charakteryzując medycznego detektywa, odwołaj się do jego literackich pierwowzorów.
5.	Funkcje brzydoty w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Przeanalizuj wybrane dzieła.
6.	Obrazy miasta jako przestrzeni życiowej. Porównaj je, analizując wybrane dzieła z różnych dziedzin sztuki.
7.	Symbolika stroju. Omów temat, analizując wybrane dzieła z różnych dziedzin sztuki.
8.	Sposoby kreowania obrazu natury w poezji i malarstwie. Zanalizuj wybrane dzieła.
9.	Artystyczne interpretacje powstań narodowych w literaturze i malarstwie. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
10.	Różne obrazy rewolucji w literaturze i innych sztukach. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
11.	Symbol jako środek wyrazu w literaturze i malarstwie. Omów jego funkcje w wybranych dziełach.

12.	Przedstaw dosłowne i metaforyczne funkcjonowanie motywu jesieni w wybranych tekstach kultury.
13.	Fascynacje nowoczesnością w literaturze i sztuce XIX i XX wieku. Omów temat na podstawie wybranych utworów.
14.	Na wybranych przykładach omów sposoby interpretacji dzieł literackich w filmach Andrzeja Wajdy.
15.	Porównaj wybrane dzieło literackie z jego filmową adaptacją, analizując środki wyrazu artystycznego.
16.	Motyw Madonny w literaturze i sztuce. Omów jego funkcjonowanie w wybranych dziełach.
17.	Szafeństwo, obłąd jako temat literatury i sztuki. Przedstaw na wybranych przykładach.
18.	Motyw pożegnania w literaturze i sztuce. Przedstaw różne sposoby jego ujęcia w wybranych dziełach.
19.	Na wybranych przykładach omów funkcjonowanie motywów biblijnych w literaturze i malarstwie.
20.	Symboliczne znaczenie barw w utworze literackim i dziele malarskim. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych tekstów kultury jednej epoki (np. Młodej Polski).
21.	Środki artystycznego wyrazu typowe dla impresjonizmu. Określ ich cechy i funkcje, analizując wybrane dzieła literackie i malarskie.
22.	Artystyczne interpretacje historii w literaturze i malarstwie. Dokonaj analizy porównawczej dzieł H. Sienkiewicza i J. Matejki.
23.	Omów funkcje motywu podróży, analizując przykłady literackie i malarskie dwu epok.
24.	Motyw Arkadii w literaturze i sztuce. Przedstaw różne sposoby jego ujęcia, odwołując się do wybranych przykładów.
25.	Zanalizuj sposoby kreowania wizerunku dziecka w wybranych dziełach z różnych dziedzin sztuki.
26.	Kontrast jako środek wyrazu w dziełach literackich i plastycznych. Omów jego funkcje na podstawie wybranych przykładów.
27.	Alegoria jako środek wyrazu w literaturze i sztuce. Omów jej funkcje na podstawie wybranych przykładów.
28.	Sposoby kreowania bohatera w literaturze i filmie. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
29.	Jak się buduje nastrój grozy? Analizując wybrane dzieła, porównaj zabiegi artystyczne wykorzystywane przez literaturę i film.
30.	Motyw Boga w literaturze i sztuce. Przedstaw jego funkcjonowanie na podstawie wybranych przykładów.
31.	Obraz warszawskiego getta w wybranych dziełach literackich i filmowych. Dokonaj analizy środków artystycznego wyrazu.
32.	Omów na wybranych przykładach różne ujęcia motywu powrotu w literaturze i filmie.
33.	Przedstaw funkcjonowanie motywu błazna w wybranych utworach z różnych dziedzin sztuki.
34.	Przedstaw funkcjonowanie motywu macierzyństwa w wybranych utworach z różnych dziedzin sztuki.
35.	Przedstaw funkcjonowanie motywu syna marnotrawnego w wybranych utworach z różnych dziedzin sztuki.
36.	Polscy emigranci i ich problemy. Rozwiń temat, analizując wybrane utwory literackie, filmowe i/lub teatralne.
37.	Na wybranych przykładach przedstaw sposoby kreowania postaci rycerza w literaturze i innych dziedzinach sztuki.
38.	Omów zjawisko kiczu, analizując wybrane przykłady z literatury i innych dziedzin sztuki.
39.	Mechanizmy działania systemów totalitarnych. Omów je na przykładach wybranych dzieł literackich i filmowych.
40.	Różne role artysty w życiu narodu. Przedstaw je, odwołując się do wybranych utworów z różnych dziedzin sztuki.
41.	Różne sposoby wykorzystania motywu burzy w literaturze i malarstwie epoki romantyzmu. Określ je, odwołując się do wybranych dzieł.
42.	Awangardowość sztuki dwudziestolecia międzywojennego. Określ jej charakter, odwołując się do wybranych dzieł literackich i malarskich.
43.	Związki literatury z fotografią. Przedstaw różne rodzaje relacji między tymi sztukami, analizując wybrane przykłady.
44.	Motyw aniołów w literaturze i sztuce. Omów sposoby jego funkcjonowania w wybranych dziełach.
45.	Wizja piekła w różnych tekstach kultury. Omów temat, analizując środki artystycznego wyrazu w wybranych dziełach.

Nr	JĘZYK
1.	Wpływ literatury na współczesną frazeologię polską. Analizując zgromadzony materiał, scharakteryzuj funkcje frazeologizmów w tekstach mówionych i pisanych.
2.	Scharakteryzuj język wybranych bohaterów literackich. Uwzględnij cechy ujawniające ich przynależność środowiskową i charakter.
3.	Specyfika języka bohaterów literatury science-fiction. Omów na przykładach wybranych utworów.
4.	Język w służbie satyry dawniej i dziś. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
5.	Język środowiskowy jako tworzywo literackie. Omów na przykładach wybranych utworów.
6.	Język potoczny jako tworzywo literackie. Omów na przykładach wybranych utworów.
7.	Dialekty terytorialne języka polskiego jako tworzywo literackie. Omów na przykładach wybranych utworów.
8.	Język Twoich rówieśników. Scharakteryzuj jego słownictwo, składnię i styl na podstawie analizy zgromadzonego materiału językowego.
9.	Wieloznaczność wyrazów i jej konsekwencje dla procesu komunikacji. Omów zagadnienie na wybranych przykładach tekstów kabaretowych.
10.	Retoryczne środki językowe w poezji i prozie rewolucyjnej. Przedstaw je na wybranych przykładach.
11.	Analizując zgromadzony materiał, omów zjawisko mody językowej.
12.	Język jako narzędzie propagandy. Zanalizuj wybrane materiały wyborcze.
13.	Dokonaj analizy poprawności językowej wybranych tekstów prasowych.
14.	Analizując zgromadzony materiał językowy, scharakteryzuj zapożyczenia we współczesnym języku polskim. Oceń ich celowość.
15.	Zanalizuj język wybranych utworów Gombrowicza i Witkacego jako wyzwanie wobec tradycji.
16.	Sztuka przekonywania a manipulacja językowa – porównaj sposoby wykorzystania środków językowych we współczesnych polskich tekstach propagandowych.
17.	Odwołując się do zanalizowanych przez siebie przykładów, wyjaśnij, jak współcześni twórcy reklam wykorzystują różne funkcje języka.
18.	Omów różne rodzaje stylizacji językowej i jej funkcje w wybranych utworach literackich.
19.	Gwara mojego regionu. Zbadaj i omów cechy słownikowe i fonetyczne tej odmiany języka polskiego na podstawie zgromadzonego materiału.
20.	Scharakteryzuj język sprawozdań sportowych na podstawie analizy zgromadzonego materiału.
21.	Rodzaje błędów językowych i mechanizmy ich powstawania. Omów zjawisko, opierając się na wybranych przykładach ze środków masowego przekazu.
22.	Neologizmy w wierszach wybranych poetów. Omów sposób ich tworzenia i funkcje, odwołując się do wybranych przykładów.
23.	Zanalizuj cechy stylu wybranego pisarza, odwołując się do kilku jego utworów.
24.	Scharakteryzuj etykietę językową pism urzędowych na wybranych przykładach.
25.	Scharakteryzuj styl retoryczny na wybranych przykładach.
26.	Frazeologia biblijna i mitologiczna w języku współczesnym. Dokonaj analizy zgromadzonego materiału.
27.	Scharakteryzuj polszczyznę internetową na podstawie analizy zgromadzonego materiału.
28.	Komizm słowny w utworach literackich. Przedstaw sposoby jego realizacji na wybranych przykładach.
29.	Omów funkcje archaizacji w wybranych utworach literackich.
30.	Na podstawie zgromadzonego materiału scharakteryzuj język prasy młodzieżowej. Dokonaj oceny jego poprawności.
31.	Środki językowe w poezji młodopolskiej. Określ ich funkcje na wybranych przykładach.
32.	Analiza językowa i kulturowa przysłów polskich. Rozwiń temat, wykorzystując przysłowia o określonej tematyce.
33.	Nazewnictwo miejskie. Zbadaj zagadnienie, analizując nazwy sklepów, kawiarni, instytucji i ulic w Twoim miejscu zamieszkania.

